

11. Эчан кевытыш кая

1.

1. илынем, илынет, илынеже, илынена, илынеда, илынешт; ынем иле, ынет иле, ынеж иле, ынена иле, ынеда иле, ынешт иле 2. колыштнем, колыштнет, колыштнеже, колыштнена, колыштнеда, колыштнешт; ынем колышт, ынет колышт, ынеж колышт, ынена колышт, ынеда колышт, ынешт колышт

2.

1. Тудо редакцийыште пашам ыштынеже. 2. Йоча-влак рушарнян театрыш ынешт кай/кае. 3. Тый ялыште илынет мо? 4. Нуно кечывал деч вара ик шагат каналтынешт. 5. Тый молан кастене школышто коднет? 6. Тудо могай оперым колыштнеже? 7. Ануш, мом кочнет? 8. Мый шым шагатлан ынем кын'ел. 9. Мый А. Платоновын «Чевенгур» лүман романжым луднем. 10. Йоча-влак кас марте мунчалтынешт.

3.

1. Мый библиотекеште мутерым налнем. 2. Ме тунуктышылан полшынена. 3. Вуем коршта. 4. Шыл когыльым ыштынем. 5. Петян ватыже черле. 6. Мылам/мыланем ложаш күлеш. 7. Шыдан ложаш дене команмелнам күэштнем. 8. Тыште йўштö. 9. Нуно у пöртым налнешт. 10. Тудо олмам висынеже. 11. Тудын оксаже уке. 12. Шольыжо изаж деч мутерым йоднеже. 13. Шўжарем кевытыш коштеш. 14. Ме 11 (латик) шагатлан пазарышке каена. 15. Пазарыште шылым, киндым, муным налнем. 16. Паренге пазарыште шулдырак. 17. Олма телым шергырак. 18. Таче шоган 18 (латкандаш) тенгем шога.

4.

а) команмелнам кочнем, кочнет, команмелнам кочнем, мом кочнеда, команмелнам кочнена

б) муным налнем, налнеже, муным налнеже, мом налнешт, муным налнешт, налнеда, муным налнена

с) серышым возынем, ыштынеже, серышым возынеже, мом ыштынет, серышым возынем, ыштынеда, серышым возынена

5.

1. Таче мыйын шочмо кечем. 2. Йолташем-влакым ўжнем. 3. Шыл когыльым күэштнем. 4. Ёдырем мылам/мыланем полшынеже. 5. Тудо ойла: «Авай, тылат/тыланет полшынем. Мый изи тортым ыштынем.»

6.

1. ошым, ошым 2. Йўштö, шуко 3. ужарге 4. Кугу 5. изи 6. Йошкар 7. ужар, шемым 8. Кугу

7.

1. Серге, билетым налат гын, кинош каена. 2. Шуко лудыда гын, шуко паледа. 3. Эрдене зарядкым ыштеда гын, таза лийыда. 4. Йоча-влак, школышто сайын тунемыда гын, вара университетыштат тунемашда куштылго лиеш. 5. Ануш, тиде эмым йўат гын, вашке паремат.

8.

1. Эрак кын'елыда гын, ўстембаке погыза. 2. Тудлан ода/огыда полшо гын, тудо тыланда команмелнам ок күэшт. 3. Жапыштыже ода/огыда тол гын, мый ом вучо. 4. Пашатым пытарет гын, мөнгышкö кай. 5. Ивук йолташемым ок ўж гын, мыят ом тол. 6. Кайык-влак шокшо элыш чонештен каят гын, теле толеш. 7. Эрла йўштö ок лий гын, айста ече дене мунчалтена.

9.

1. Эчан кевытыш(ке) кая. 2. Кевытыш каяш тудым аваже йодеш. 3. Елу команмелнам кўэштнеже. 4. Кевыт кандаш шагатлан почылтеш. 5. Эчан кевытыште киндым, муным, ложашым, ўйым, шылым, шўрым, шоганым, олмам налнеже. 6. Пазарыште шере, шопо олмам ўжалат. 7. Шере олмаже 30 (кумло) тенгем шога. 8. Шопо олмаже 20 (коло) тенгем шога. 9. Эчан кум кило олмам налеш. 10. Тудо 80 (кандашле) тенгем тўла.

10.

Тыланет/тылат шуко книгам лудаш верештеш. Тудлан зарядкым ышташ верештеш. Мыланна когылтым кўэшташ верештеш. Тыланда арбузым налаш верештеш. Нунылан шўдө тенгем тўлаш верештеш.

11.

1. Ик кило шыл 250 (кокшўдө витле) тенгем шога. 2. Ик сукыр шем кинде 15 (латвич) тенгем шога. 3. Ик литр шөр 25 (коло вич) тенгем шога. 4. Лу муно 38 (кумло кандаш) тенгем шога. 5. Ик кило ўжар шоган 36 (кумло куд) тенгем шога. 6. Ик кило помидор телым 74 (шымле ныл), кенезым 27 (коло шым) тенгем шога. 7. Ик кугу арбуз 69 (кудло индеш) тенгем шога.

12.

– Олмадам ўжалада? – Ужалем. Могайжым налнеда: шерым ал'е шопым? – Шерыже пеш шерге, очын'и? – Шерыже 25 (коло вич) тенге, шопыжо 20 (коло) тенге. – Тугеже ик кило шерым да пел кило шопым висыза. – Теве ик килоат пеле. – Чылажлан мынярым тўлыман? – 35 (кумло вич) тенгем.

13.

1. Эрла ўдыремын шочмо кечыже, тудлан велосипедым налнем. 2. Эрла туныктышынан шочмо кечыже, тудлан сылне пөлекым налнена.

14.

– Мылам/мыланем ик сукыр киндым пуыза, пожалуйста. – Шемым ал'е ошым? – Шемым. Шем кинде мош шога? – 13 (латкум) тенгем. – Оксам кушто тўлаш? – Кассыште тўлыза.; – Мылам/мыланем кок кило олмам пуыза. – Йошкаргим ал'е ўжаргим? – Йошкаргим. Кок кило йошкар олма мош шога? – 50 (витле) тенгем. – Оксам кушто тўлаш? – Кассыште тўлыза.

15.

налнет, Авамын (e.g.), пеледышым, шога, тенгем, налам

16.

Таче мый декаем уна-влак толыт. Мый кевытыш каем. Мыланем шуко йөрвар күлеш. Мый киндым, муным, шылым налнем. Пазарышкат кайыман. Тушто паренгим, олмам налам. Вара мөнгышкө каем. Мөнгыштө эше пеш шуко паша уло.